

## Plenum

**Fredag 15.11.2019 kl. 13.00—13.31**

### **4. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och 2 § i lagen om statsandel för kommunal basservice**

Regeringens proposition RP 38/2019 rd

Utskottets betänkande ShUB 5/2019 rd

*Andra behandlingen*

**Förste vice talman Tuula Haatainen:** Ärende 4 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslagen kan nu antas eller förkastas.

*Debatt*

13.19 **Mia Laiho kok:** Arvoisa rouva puhemies! Nyt esitetään siis muutettavaksi terveydenhuoltolakia ja lakia kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta. Siinä muutoksessahan parannetaan Vaasan sairaanhoitopiirin väestön kielellisten oikeuksien toteutumista päivystyspalveluissa niin, että Vaasa liitetään laajan päivystyksen sairaalojen piiriin. Tällä hetkelläkin Vaasassa on jo kattavat päivystyspalvelut, mutta tällä muutoksella ne sitten lisääntyvät vielä kahdella erikoisalalla. On samalla kuitenkin huomioitava, että päivystyspalvelujen valtakunnallista toimivuutta tulee tarkastella ympäri Suomen niin, että ihmiset ovat tasavertaisessa, yhdenvertaisessa asemassa sekä saatavuuden että kielellisten oikeuksien toteutumisen kannalta.

Toinen asia, mitä valiokunnassa tämän lain käsittelyssä käsiteltiin, oli lausunnot, joita tarvitaan tuomioistuimille, lääketieteelliset lausunnot, ja tämä uudistus liittyy vakuutuslääkärijärjestelmän kehittämiseen, jonka tavoitteena on lisätä vakuutuslääkärijärjestelmän läpinäkyvyyttä ja kansalaisten luottamusta järjestelmään. On hieno asia, että tämä saatiin nyt tässä sovittua niin, että voidaan tätä kautta lisätä oikeusvarmuutta ja lääketieteellisen arvioiden läpinäkyvyyttä ja luotettavuutta. Tämä on tarkoitus tehdä niin, että Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri perustaa asiantuntijaryhmän, johon kaikki yliopistollista sairaalaa ylläpitävät sairaanhoitopiirit nimeävät asiantuntijoita. Tällä hetkellä niitten lausuntojen pyytäminen on ollut maltillista, mutta kun tämä lakimuutos nyt tulee, niin on huolehdittava siitä, että seurataan näitten lausuntojen määrää. Kun ne asiantuntijat eri yliopistosairaaloista ne lausunnot sitten antavat, siihen käytetään heidän arvokasta työaikaansa, joka on sieltä klinisestä työstä usein pois, ja he ovat huippuasiantuntijoita. Eli tulee seurata näitten lausuntojen määrää ja myöskin niitä korvauksia ja sitä, että ne korvaukset sitten vastaavat sitä työmäärää, minkä verran nämä henkilöt, asiantuntijat, ovat sieltä töistä pois.

13.22 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tällä esityksellä Vaasan sairaanhoitopiirille lisätään velvoite järjestää laaja ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö keskus-

## Punkt i protokollet PR 65/2019 rd

sairaalansa yhteyteen. Asia oli käsittelyssä muun muassa viime eduskuntakaudella, jolloin täällä oli myös kansalaisaloite asiaan liittyen. Perussuomalaiset kannattivat tätä kansalaisaloitetta.

Vaasan sairaanhoitopiiri on profiloitunut potilasturvallisuuden kehittämisessä, ja alueella myös toimitaan hyvin pontevasti sen eteen. Se, että hoidettava ja hoitaja kohtaavat toisensa hyvin, ymmärtävät toinen toistensa kieltä ja kykenevät sillä tavalla kommunikoidaan, lisää potilasturvallisuutta, vähentää potilasvahinkoja. Ja joka ikinen teko ja toimi, jolla voimme ehkäistä yhteiskunnalle merkittävästi kalliita ja inhimillistä kärsimystä aiheuttavia potilasvahinkoja, on kannatettava. Perussuomalaisille on myös erittäin tärkeää, että Vaasan alueella saadaan palveluja myös suomen kielellä.

Tässä esityksessä avataan myös uudistustyö liittyen vakuutuslääkäriasiaan, josta sosiaali- ja terveysvaliokunta viime kaudella käsitteli myös kansalaisaloitteen, ja lisäsimme sinne lausuman siitä, että lainmuutostarpeet selvitetään. Perussuomalaisten kansanedustaja Jari Ronkainen on tehnyt pitkäjänteistä työtä muun muassa lakialoitteen turvin sen eteen, että saisimme vakuutuslääkärijärjestelmää enemmän sellaiseksi, että ihmiset, jotka sen piirissä ovat, kokevat tulevaisuuden kohdatuiksi ja että asiat toimivat. Eli on hieno asia, että myös tämä asia avataan tämän lain myötä nyt, ja odotetaan sinne myös lisä uudistuksia, mitä lailla on tarvetta tehdä.

Mutta tosiaankin hyvä asia, ja perussuomalaiset kannattavat kaikkia toimia potilasturvallisuuden lisäämiseksi ympäri Suomen kuin myös päivystyspalvelujen riittävyyttä valtakunnallisesti kaikkialla, niin että ihmiset pääsevät hoitoon silloin, kun on tarve.

**13.24 Aki Lindén sd:** Arvoisa rouva puhemies! Kuten edustaja Laiho täällä käyttämässään puheenvuorossa totesi, tässä on kaksi eri asiaa: toinen on tämä päivystyskysymys ja toinen on nämä vakuutusasiat. Keskityn nyt omassa puheenvuorossani tähän päivystyskysymykseen.

Meillä on 20 sairaanhoitopiiriä, ja niillä on 20 keskussairaala. Tämä on kokonaisuudessaan 7 miljardin euron kokonaisuus niin sanotusti nettomenona. Bruttomenot ovat suuremmat. Se tarkoittaa silloin myös sitä, että esimerkiksi sairaaloiden omat asiakasmaksutuotot ovat siinä mukana. Eli kysymys on erittäin merkittävistä asioista suomalaisessa yhteiskunnassa.

Edellinen hallitus päätti lähteä remontoimaan näitä sairaaloiden päivystysasioita, ja siitä ei kovin hyvää lopputulosta tullut. Meillä nämä 20 keskussairaala jakaantuvat sillä tavalla, että yhden kolmasosan siitä kokonaisuudesta muodostaa yksin Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, toisen kolmanneksen muodostavat yhdessä neljä muuta yliopistollista sairaalaa ja kolmannen kokonaisuuden muodostavat yhteisesti 15 muuta keskussairaala. Se, että laitettiin jakoviiva kohdalle 12 sairaalaa, jonka alapuolelle jäi silloin kahdeksan keskussairaala, tarkoitti käytännössä sitä, että kun kolme suurinta niistä, jotka eivät ole nyt laajan ympärivuorokautisen päivystyksen sairaaloita — eli käytännössä ne ovat Hämeenlinna Kanta-Hämeessä, Kotka Kymenlaaksossa ja Vaasan keskussairaala — ovat käytännössä päivystysvolyymltaan ja muutenkin toiminnaltaan yhtä suuria kuin ne kolme pienintä, jotka pääsivät näiden 12 joukkoon, niin tämä raja oli aivan keinotekoinen. [Timo Heinonen: Miksei Hämeenlinna? — Juho Eerola: Voisihan siinä olla Kotkakin mukana!] Nyt sitä korjataan Vaasan keskussairaalan osalta, ja tämä on erittäin hyvä, koska tähän Vaasan tilanteeseen liittyy erityisesti vielä tämä kielellinen aspekti.

## Punkt i protokollet PR 65/2019 rd

13.26 **Kim Berg sd:** Arvoisa puhemies! Pidin pidemmän puheenvuoron tästä asiasta ensimmäisessä käsittelyssä, ja haluaisin nyt lähinnä kiittää hallitusta pohjalaisten puolesta tästä odotetusta lakimuutoksesta.

Haluaisin myös nostaa esille, kuten edustaja Juvonen totesi, että Vaasan sairaanhoitopiiri on todella pitkään ollut edelläkävijä tässä potilasturvallisuusasiassa. Tästä syystä olisi-kin varmaan hyvä miettiä sitä, nyt kun Vaasan sairaanhoitopiiristä tulee laajan päivystyksen sairaala, että jos sille annettaisiin vielä enemmän ehkä myös kansallista vastuuta potilasturvallisuuden kehittämisestä jatkossa.

13.27 **Paula Risikko kok:** Arvoisa puhemies! Tässä laissahan on kaksi elementtiä, aivan niin kuin täällä on tullut esille. Itse asiassa tuosta erikoissairaanhoidon keskittämisestä, jossa keskitetään sekä päivystyspalveluja että kirurgisia toimenpiteitä: mielestäni on hyvä asia, että sitä arvioitiin ja siihen on tehty nyt muutoksia.

Tässä edustaja Lindén toi mielestäni niitä ongelmia, mitä tämä asetus sai aikaiseksi: että oliko se ihan loppuun asti mietitty, että tehdään tällaiset niin sanotut kahden kerroksen väet. Myöskään se, kun siellä oli tämä lukumäärä, tämä 12, minulle ei koskaan selvinnyt, mihin se perustui, mistä se tuli. Se tuli ennemmin kuin itse tulín ministeriksi, sisäministeriksi.

Joka tapauksessa nyt on asiaa korjattu. Tämä asetus vaatii kaiken kaikkiaan muutakin korjaamista. Se vaatii kirurgisten toimenpiteiden kohdalla hieman uutta arviota. Arviointi aloitettiin jo viime kaudella, ja toivon, että tämä hallitus — kuten on hallitusohjelmassaan luvannut, että keskittämisasetus arvioidaan — arvioi sen uudelleen. Nimittäin kirurgisissa toimenpiteissä erityisesti selkäleikkaukset ja syöpäleikkaukset ovat sellaisia, että kun niitä on keskitetty liikaa, niin potilaille tulevat viiveet ovat tulleet esille. Esimerkiksi jos syöpäleikkaus viivästyy, niin se on aina vaarallinen asia.

Sitten tässä oli tämä vakuutuslääkäriasia. Minun mielestäni on erinomaisen hyvä, että ratkaistiin, että yliopistollisten keskussairaaloiden verkosto ottaa nyt kopin tästä. Aikaisemmin tämä sama asia hoidettiin Valviran kautta. Valvira oli erittäin suurissa vaikeuksissa siinä, sillä työmäärä oli aivan valtava, ja sitten myöskään tämä ei sinänsä ollut ihan sopiva Valviran tehtäväksi. Nyt tästä otti sitten kopia erikoissairaanhoito, erityisesti erityisen vaativan erikoissairaanhoidon verkosto ja sieltä löytyvät asiantuntijat.

Kannatan lämpimästi tätä muutosta, kuten näitä molempia. — Kiitos.

Riksdagen avbröt debatten och behandlingen av ärendet.